

УДК 72.012

СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНИХ ЦЕНТРІВ, ЇХ ЗАДАЧІ

Автор – Антипова Е., студ. гр. АРХ-19-5П
Науковий керівник – Суворова Т. О., ас. каф. ДРАС
vlv20may@gmail.com, suvorova0873@gmail.com

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

«Архітектура є втіленням культурних процесів, матеріальною оболонкою функцій та ідей — архітектура огортає та формалізує заняття та прагнення людства, стилістично виражає світогляд і характер, життєві звички та ідеали історичної чи етнічної групи, покоління, соціального класу, особистості» [1].

Вступ

Сучасні центри культури (ЦК) — це результат творчої діяльності багатьох професійних галузей: архітекторів, дизайнерів, діячів культури, тощо. Центри утворюють багатофункціональний простір соціальної активності та спілкування, який, у багатьох випадках, інтегрується з навколишнім середовищем.

Активізація молоді — головне завдання культурних просторів. Сфера дозвілля в усі часи була і залишається однією з вагомих складових частин людського життя. Проблема організації вільного часу завжди знаходилась і знаходиться у центрі уваги у науковців, а організація правильних і комфортних просторів залежить від архітекторів. Культурно-дозвілєва діяльність існувала з давніх-давен і в більшості випадків асоціювалась із молоддю, із проведенням молодими людьми свого часу з метою додаткового індивідуального розвитку або для спілкування в групах та колективах [2]. На мою думку, в наші часи тема молодіжного дозвілля, особливо для українського суспільства, є дуже актуальною. Адже саме молодь є рушійною силою суспільства в майбутнє.

Тож метою цього дослідження є вивчення та узагальнення досвіду проєктування та будівництва ЦК в умовах сталого розвитку суспільства, а також висвітлення проблеми культурного дозвілля молоді зокрема в Україні.

Основна частина

Культура в Україні дуже централізована, причому як на рівні країни, так і міста, тому на цю тему є потреба. Окрім того, із розвитком інформаційних технологій та виникненням нових професій креативність стала умовою успішного підприємництва. Просто збудувати у місті

бібліотеку – недостатньо. Потрібно дати громаді конкретні можливості розвитку. Доведеться усвідомити, що доля міста тісно пов'язана з тим, як вони використовують творчий потенціал своїх мешканців. Саме це визначить майбутнє міста в умовах світової конкуренції.

Сучасні тенденції розширення функцій громадських просторів ЦК, особливості їх концентрації або локалізації призводять до втрати «жорстких границь» між будівлею та навколишнім середовищем

У деяких країнах (Австралія, певні штати США) ЦК називають не одну будівлю, а навіть райони, де зосереджено багато об'єктів культурного та освітньо-культурного напрямку. Це дозволяє створити певну атмосферу.

Якщо містянам незручно до нього діставатися, або після вистави нема місця, де її можна обговорити – це не є прикладом гарного міського простору. Такі відокремлені будівлі будуть набирати неповні зали та не стануть місцем тяжіння.[3].

Для аналізу просторової структури суттєво лише визначити, де саме (між якими просторовими одиницями) існують візуальні та предметні зв'язки, які можливі завдяки відповідним пропускним властивостям певних ділянок оболонки. Протягом історичного розвитку просторові структури будівель урізноманітнюються та ускладнюються, поступово формуючи сучасну систему організації простору, яка побудована на:

1. Підвищенні незалежності просторової структури від конструктивної системи.
2. Стильовій універсалізації.
3. Підвищенні змінності.
4. Відкритті комунікацій у міський простір.
5. Перетворенні зовнішнього простору на внутрішній комунікативний простір поліфункціональних будівель і споруд.
6. Нерегулярна просторова організація [4].

Треба привертати увагу на те, що зараз відвідувач може бути не тільки глядачем, а ще й автором – безпосереднім учасником якогось дійства або вистави; може представляти свої роботи, виходити до «вільного мікрофону». Простір повинен вступати в діалог з людиною. Характерна риса сучасних ЦК – актуальність та гнучкість планувань. Інтер'єри – тактильні, без зайвих обмежень та зауважень. Мистецтво повинно бути поруч.

Широкий вибір форм та видів дозвілєвої діяльності дає можливість:

- виявляти творчий потенціал людини та пізнати для себе щось нове;
- розвивати комунікативні навички та культуру особистості;
- сприяти розвитку творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості;
- впливати на духовний розвиток особистості та відновлення фізичних сил

людини (рекреація);
– пізнавати, передавати та накопичувати досвід суспільства, його цінності

(включає соціальні знання та норми поведінки) [5].

Для тих, хто влаштовує ЦК важливо мати такий перелік завдань, що мати на увазі, щоб облаштувати центр належним чином:

- | які сфери діяльності задумано розвивати;
- | на які цільові групи робиться акцент;
- | внутрішній зв'язок та комунікація;
- | організація руху;
- | місія;
- | обов'язки [6].

Висновки

Отже, розгляд сучасних проблем в галузі культури, особливостей і методів підвищення ефективності діяльності закладів культури, різноманітних аспектів і критеріїв ефективності культури вказує на необхідність проектування якісно нових сучасних культурно-видовищних закладів, дозвіллева діяльність стає визначальним фактором формування суспільства та культури. У теперішній час в Україні є дуже важливим висвітлювати та розвивати тему молоді та шляхи прогресування.

Список використаних джерел

1. Горбик Олена. Всесвітня історія архітектури в тезах і зображеннях (пам'ятниковознавчий довідник). Частина 1. Архітектура первісної доби та традиційна архітектура. Архітектура давнього світу. Архітектура античності та раннього християнства : наукове видання. 2018. С. 164.
2. Крижановська Т. А., Войнікова А. В. Культурні і соціальні аспекти сфери молодіжного дозвілля. URL: <http://www.sci-notes.mgu.od.ua/archive/v31/38.pdf>
3. Хмельницька А. В. Соціально-економічні передумови формування нових типів закладів культури. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2013. Вип. 34. С. 533–541.
4. Вичегжаніна П. Н. Проект культурного центру «музей міста» на Володимирському узвозі у місті Києві. Київ, 2011.
5. Шмаюн О. Ю. Культурно-дозвіллевий центр як інноваційний заклад особистісного розвитку. *Питання культурології*. 2020. Вип. 36. С. 260–268. URL: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.36.2020.221074>.
6. Проектування культурних центрів : посіб. С. 72. Design Handbook ua.pdf (culturepartnership.eu)